

Naziv predmeta:	Aerodromi i heliodromi						
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova			
	Obavezni	V	5	2P+2V			
Studijski programi za koje se organizuje:							
U okviru akademskog osnovnog studijskog programa Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, u trajanju VI semestara, obima 180 ECTS.							
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta							
Ciljevi izučavanja predmeta:							
Cilj izučavanja predmeta je sticanje savremenih teorijskih i praktičnih znanja u oblasti vazduhoplovnih pristaništa, sa naglaskom na upravljanje aerodromima i heliodromima. Predmet omogućava studentima da ovladaju savremenim metodama i tehnikama za analizu, projektovanje i efikasno upravljanje infrastrukturnim sistemima aerodroma i heliodroma, čime se osigurava povećanje sigurnosti i efikasnosti vazdušnog saobraćaja.							
Ishod predmeta :							
Po završetku kursa, student će biti sposoban da:							
<ul style="list-style-type: none"> • primjeni savremene metode i tehnike u upravljanju aerodromima i heliodromima, uz analizu specifičnih zahtjeva svakog tipa objekta; • analizira mrežu aerodroma i helidroma kao podsistem saobraćajnog sistema, i predviđa saobraćaj na aerodromu i helidromu; • procjeni optimalne lokacije aerodroma i helidroma u vezi sa opslužnim područjima i gradskim terminalima; • razumije proces dizajniranja pristanišnih kompleksa, upravljanje prihvatom i otpremom putnika i prtljaga, kao i održavanje infrastrukture; 							
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Tomislav Jovanović, mr Ivica Trajković							
Metod nastave i savladanja građiva: Teorijska nastava na predavanjima, vježbe, prezentacija seminar skog rada i konsultacije sa profesorom i saradnikom.							
Praktična nastava:							
Praktična nastava realizuje se kroz izradu i odbranu seminar skih radova na teme uskladene sa nastavnim jedinicama predmeta. Svaka odbrana uključuje diskusiju i analizu studija slučaja, sa ciljem primjene teorijskih znanja na konkretnе izazove u projektovanju i upravljanju aerodromima i heliodromima. Studenti se osposobljavaju za samostalno istraživanje, timski rad i stručnu argumentaciju u vezi sa kapacitetima, predviđanjem saobraćaja i infrastrukturnim rješenjima.							
PLAN RADA:							
Nedelja:		Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (PZ);					
Pripremna nedjelja		Upoznavanje, priprema i upis semestra					
I	P/V	Aerodrom i helidrom kao podsistem saobraćajnog sistema.					
II	P/V	Mreža aerodroma i helidroma.					
III	P/V	Predviđanje saobraćaja na aerodromu i helidromu.					
IV	P/V	Lokacija aerodroma i helidroma.					
V	P/V	Veza aerodroma i helidroma sa opslužnim područjem i gradskim terminalima.					
VI	P/V	Generalna rešenja aerodroma i helidroma.					
VII	P/V	Proračun kapaciteta poletno-sletnih staza.					
VIII	Pz	I Kolokvijum					
IX	P/V	Pristanišni kompleksi sa odgovarajućim sadržajima.					
X	P/V	Pristanišna zgrada.					
XI	P/V	Prihvat putnika i prtljaga na aerodromu i helidromu					
XII	P/V	Otprema putnika i prtljaga na aerodromu i helidromu					
XIII	P/V	Održavanje pristanišne zgrade i opreme					
XIV	Pz	II Kolokvijum					
XV	P/V	Sportski aerodromi i helidromi i letilišta					
XVI	P/V	Odbrana seminar skih radova					
XVII	Pz	ZAVRŠNI ISPIT					
XVIII	Pz	POPRAVNI ISPITNI ROK					
Napomena: Termimi za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.							
Obaveze studenata u toku nastave: Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, vježbe, rade seminar ske radove, kolokvijume i završni ispit.							
Konsultacije: Konsultacije sa predmetnim nastavnikom/saradnikom održavaju se srijedom od 18:00h							

OPTEREĆENJE STUDENATA					
Nedeljno	U toku semestra				
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: - 2 sata predavanja - 1 sat vježbi - 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije	Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: $5 \times 30 = 150$ sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (adminstracija, upis, ovjera) : $6 \text{ sati i } 40 \text{ minuta} \times 2 = \underline{\underline{13 \text{ sati i } 20 \text{ minuta}}}$ Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)				
Literatura:					
1. Alexander T. Wells, Seth Young. <i>Airport Planning & Management</i> , McGraw-Hill Professional; 5 edition (January 1, 2004), ISBN-10: 0071413014, ISBN-13: 978-0071413015 2. Richard de Neufville (Author), Amedeo Odoni, <i>Airport Systems: Planning, Design, and Management</i> , McGraw-Hill Professional; 1 edition (October 8, 2003), ISBN-10: 0071384774, ISBN-13: 978-0071384773 3. Anne Graham, <i>Managing Airports, Third Edition: An international perspective</i> Anne Graham, Butterworth-Heinemann; 3 edition (October 24, 2008), ISBN-10: 0750686138, ISBN-13: 978-0750686136 4. Totic, Vojin S. Mirkovic, Bojana D. <i>Vazduhoplovna pristaništa I</i> , Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet Beograd, 3 izdanje, 2022. ISBN/ISSN: 978-86-7395-283-3 5. Mirkovic, Bojana D. Totic, Vojin S. <i>Vazduhoplovna pristaništa II</i> , Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet Beograd, 1 izdanje, 2012. ISBN/ISSN: 978-86-7395-306-9 6. Mirkovic, Bojana D. Totic, Vojin S. <i>Vazduhoplovna pristaništa III</i> , Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet Beograd, 2 izdanje, 2019. ISBN/ISSN: 978-86-7395-368-7 7. Mirkovic, Bojana. Babic, Obrad J. Totic, Vojin S. <i>Vazduhoplovna pristaništa – praktikum</i> , Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet Beograd, 2 dopunjeno izdanje, 2010. ISBN/ISSN: 978-86-7395-262-8 8. ICAO Annex 14 Aerodromes, Volume I Aerodrome Design and Operations, Ninth Edition, July 2022, International Civil Aviation Organization 9. ICAO Annex 14 Aerodromes, Volume II Heliports, Fifth Edition, July 2020, International Civil Aviation Organization 10. ICAO Doc 9157, Aerodrome Design Manual, Part 1 – Runways, Fourth Edition, 2020, International Civil Aviation Organization 11. ICAO Doc 9157, Aerodrome Design Manual, Part 2 – Taxiways, Aprons and Holding Bays, Fifth Edition, 2020, International Civil Aviation Organization 12. ICAO Doc 9157, Aerodrome Design Manual, Part 3 – Pavements, Third Edition, 2022, International Civil Aviation Organization 13. ICAO Doc 9157, Aerodrome Design Manual, Part 4 – Visual Aids, Fifth Edition, 2021, International Civil Aviation Organization					
Oblici provjere znanja i ocenjivanje:					
<ul style="list-style-type: none"> • I Kolokvijum 20 poena • II Kolokvijum 20 poena • Domaći zadaci 10 poena • Seminarski rad 10 poena • Završni ispit 35 poena • Prisustvo nastavi do 5 poena 					
Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.					
Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60
Napomena: Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi					
Dodatne informacije o predmetu: Kod predmetnog nastavnika i/ili saradnika: Prof.dr Tomislav Jovanović, mr Ivica Trajković					

Naziv predmeta:	Performanse vazduhoplova			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
	Obavezni	V	5	2P+2V
Studijski programi za koje se organizuje:				
U okviru akademskog osnovnog studijskog programa Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, u trajanju VI semestara, obima 180 ECTS.				
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta				
Ciljevi izučavanja predmeta:				
Cilj predmeta je sticanje znanja o performansama transportnih vazduhoplova, uključujući faktore poput potrošnje goriva, doleta i mogućnosti aviona u specifičnim uslovima. Studenti će naučiti metode analize i modeliranja performansi vazduhoplova, korišćenje podataka za donošenje strateških odluka, kao i izradu izveštaja za menadžment avio-kompanije, posebno u vezi sa evaluacijom flote i upravljanjem operativnim performansama.				
Ishod predmeta :				
Studenti će biti sposobni:				
<ul style="list-style-type: none"> da poznaju osnovne performanse transportnog vazduhoplova koje dozvoljavaju upravljanje procesima u vazdušnom saobraćaju da analiziraju performanse transportnog vazduhoplova, da analiziraju razvijene metode i modele procesa optimizacija performansi transportnih vazduhoplova, da definišu politiku avio kompanije vezane za optimizaciju performansi flote avio prevozioca , kreiraju izveštaje o realnim operativnim performansama flote vazduhoplova avio-kompanije. 				
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Nenad Kapor, mr Ivica Trajković				
Metod nastave i savladanja gradiva: Teorijska nastava na predavanjima, vježbe, prezentacija seminar skog rada i konsultacije sa profesorom i saradnikom.				
Praktična nastava:				
Praktična nastava realizuje se kroz izradu i odbranu seminar skih radova na teme koje su usklađene sa nastavnim jedinicama predmeta. Svaka odbrana uključuje diskusiju i analizu studija slučaja, sa ciljem primene teorijskih znanja na konkretnе izazove u analizi performansi transportnih vazduhoplova. Studenti se ospozovljavaju za korišćenje metodologije za prikupljanje i analizu podataka sa letova, simulaciju operativnih uslova, kao i za izradu izveštaja koji se koriste u evaluaciji performansi flote avio-prevoznika. Kroz praktičnu nastavu, studenti razvijaju sposobnosti za samostalno istraživanje, timski rad i stručnu argumentaciju, koristeći savremene simulacije i analize.				
PLAN RADA:				
Nedelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (PZ);			
Pripremna nedjelja	Upoznavanje, priprema i upis semestra			
I P/V	Uvod u performanse transportnog aviona i helikoptera			
II P/V	Performanse transportnih vazduhoplova i regulativa koja pokriva javni vazdušni saobraćaj			
III P/V	Ograničenja performansi transportnih vazduhoplova.			
IV P/V	Načini prikupljanja podataka u letu i analiziranja podataka.			
V P/V	Način publikovanja degradacije performansi na nomogramima performansi transportnog vazduhoplova.			
VI P/V	Izrada sumarnih izveštaja u formi koja se koristi za menadžment avio kompanijom tokom procesa evaluacije aviona u floti avio prevozioca			
VII P/V	Mogućnosti aviona u slučaju otkaza motora			
VIII Pz	I Kolokvijum			
IX P/V	Uvod u performanse transportnog aviona i helikoptera			
X P/V	Analiza performansi aviona na ruti (En-Route Performance Analysis)			
XI P/V	Analiza letova sa obradom snimljenih podataka na radne dijagrame performansi transportnih vazduhoplova.			
XII P/V	Analiza letova sa svim operativnim motorima ili All Engines Operating (AEO)			
XIII P/V	Analiza sa jednim operativnim motorom ili One Engine Inoperative (OEI)			
XIV Pz	II Kolokvijum			
XV P/V	Simulacija otkaza motora na visini krstarenja i određivanje trajektorije i visine leta nakon otkaza motora			
XVI P/V	Održana seminar skih radova			
XVII Pz	ZAVRŠNI ISPIT			
XVIII Pz	POPRAVNI ISPITNI ROK			

Napomena: Termini za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.					
Obaveze studenata u toku nastave: Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, vježbe, rade seminarske radove, kolokvijume i završni ispit.					
Konsultacije: Konsultacije sa predmetnim nastavnikom/saradnikom održavaju se srijedom od 18:00h					
OPTEREĆENJE STUDENATA					
Nedeljno	U toku semestra				
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: - 2 sata predavanja - 1 sat vježbi - 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije	<p>Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: $5 \times 30 = 150$ sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (adminstracija, upis, ovjera) : 6 sati i 40 minuta $\times 2 = \underline{\underline{13 sati i 20 minuta}}$ Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)</p>				
Literatura:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. P.J. Swatton, <i>Aircraft Performance Theory for Pilots</i>, ISBN-10: 0632055693 ISBN-13: 9780632055692, Wiley-Blackwell, 2008. 2. Filippone, A. <i>Theoretical Framework for the Simulation of Transport Aircraft Flight, Journal of Aircraft</i>, 2010. 3. Filippone, A. <i>Cruise Altitude Flexibility of Jet Transport Aircraft</i>. Aerospace Science & Technology, 14, pp. 283-294, 2010. 4. M. E. Eshelby, <i>Aircraft Performance: Theory and Practice</i>, ISBN:1563473984, EAN:9781563473982, AIAA, 2000 5. D. Anderson, <i>Understanding Flight</i>, Second Edition, McGraw-Hill Professional, ISBN-10: 0071626964, ISBN-13: 978-0071626965, 2009. 6. Miroslavljevic, Petar D. Gvozdenovi, Slobodan M. Uvod u performanse transportnih vazduhoplova, Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet Beograd, 1 izdanje, 2013. ISBN/ISSN: 978-86-7395-316-8 7. Gvozdenovi, Slobodan M. Miroslavljevic, Petar D. Cokorilo, Olja V. Performanse transportnih vazduhoplova, Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet Beograd, 1 izdanje, 2011. ISBN/ISSN: 978-86-7395-284-0 8. ICAO Doc 10064, <i>Aeroplane Performance Manual</i>, First Edition, 2020, International Civil Aviation Organization 					
Oblici provere znanja i ocenjivanje:					
<ul style="list-style-type: none"> • I Kolokvijum 20 poena • II Kolokvijum 20 poena • Domaći zadaci 10 poena • Seminarski rad 15 poena • Završni ispit 30 poena • Prisustvo nastavi do 5 poena 					
Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.					
Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60
Napomena: Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi					
Dodatne informacije o predmetu: Kod predmetnog nastavnika i/ili saradnika: Prof.dr Nenad Kapor, mr Ivica Trajković					

Naziv predmeta:	Upravljanje vazdušnim prostorom			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
	Obavezni	V	5	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje:

U okviru akademskog osnovnog studijskog programa Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, u trajanju VI semestara, obima 180 ECTS.

Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta

Ciljevi izučavanja predmeta:

Cilj izučavanja predmeta je osposobljavanje studenata za upravljanje, razvoj i analizu procesa u sistemu vazdušnog saobraćaja. Predmet omogućava studentima da steknu znanje o upravljanju vazdušnim prostorom, sa posebnim fokusom na koordinaciju saobraćaja, regulaciju protokola, analizu rizika i bezbjednost, kao i primjenu savremenih metoda i tehnologija za optimizaciju vazduhoplovnih operacija i sistema.

Ishod predmeta :

Po završetku kursa, student će biti sposoban da:

- unaprijedi i razvija metode za analizu i modeliranje procesa u menadžmentu vazdušnog prostora;
- analizira i optimizuje tokove saobraćaja, uključujući izbor rute, rerutiranje, kapacitet i kašnjenja;
- identificira faktore rizika i primjeni strategije za upravljanje rizikom i bezbjednost u vazdušnom saobraćaju.

Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Tomislav Jovanović, mr Ivica Trajković

Metod nastave i savladanja gradiva: Teorijska nastava na predavanjima, vježbe, prezentacija seminar skog rada i konsultacije sa profesorom i saradnikom.

Praktična nastava:

Praktična nastava realizuje se kroz izradu i odbranu seminar skih radova na teme koje su usklađene sa nastavnim jedinicama predmeta. Svaka odbrana uključuje diskusiju i analizu studija slučaja, sa ciljem primene teorijskih znanja na konkretnе izazove u upravljanju vazdušnim prostorom. Tokom praktične nastave, studenti se osposobljavaju za samostalno istraživanje, timski rad i stručnu argumentaciju, kao i za primjenu savremenih modela za regulaciju saobraćaja, analizu rizika i upravljanje kompleksnim saobraćajem u vazdušnom prostoru.

PLAN RADA:

Nedelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (PZ);	
Pripremna nedjelja	Upoznavanje, priprema i upis semestra	
I P/V	Podjela vazdušnog prostora.	
II P/V	Uslovi i pravila letenja. Prvenstvo u letu i pravo puta.	
III P/V	Zadaci službe koja upravlja vazdušnim prostorom.	
IV P/V	Sistemi za upravljanje vazdušnim prostorom.	
V P/V	Koordinacija i transfer između vazdušnih prostora.	
VI P/V	Radari u upravljanju saobraćajem u vazdušnom prostoru.	
VII P/V	Postupak za instrumentalni prilaz i sletanja.	
VIII Pz	I Kolokvijum	
IX P/V	Regulacija protokola saobraćaja korišćenjem odgovarajućih modela.	
X P/V	Organizacija vazdušnog prostora (mreža puteva, sektorizacija vazdušnog prostora).	
XI P/V	Regulacija tokova saobraćaja (izbor rute, rerutiranje, kapacitet, kašnjenje).	
XII P/V	Kompleksnost saobraćaja u vazdušnom prostoru.	
XIII P/V	Radno opterećenje osoblja u sistemu vazdušnog saobraćaja koje upravlja vazdušnim prostorom.	
XIV Pz	II Kolokvijum	
XV P/V	Svjesnost situacije. Bezbjednost, analiza rizika, upravljanje rizikom.	
XVI P/V	Faktor čovjek u sistemu vazdušnog saobraćaja	
XVII Pz	ZAVRŠNI ISPIT	
XVIII Pz	POPRAVNI ISPITNI ROK	

Napomena: Termini za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.

Obaveze studenata u toku nastave: Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, vježbe, rade seminar ske radove, kolokvijume i završni ispit.

Konsultacije: Konsultacije sa predmetnim nastavnikom/saradnikom održavaju se srijedom od 18:00h

OPTEREĆENJE STUDENATA									
Nedeljno		U toku semestra							
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: - 2 sata predavanja - 1 sat vježbi - 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije		Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: $5 \times 30 = 150$ sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) : $6 \text{ sati i } 40 \text{ minuta} \times 2 = 13 \text{ sati i } 20 \text{ minuta}$ Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)							
Literatura:									
<ol style="list-style-type: none"> 1. Andrew Cook, <i>European Air Traffic Management</i>, Ashgate (December 20, 2007), ISBN-10: 0754672956, ISBN-13: 978-0754672951 2. <i>Managing the Skies: Public Policy, Organization and Financing of Air Traffic Management</i>, Ashgate Publishing (January 2008), ISBN-10: 0754670457, ISBN-13: 978-0754670452 3. Netjasov, Fedja, Babic, Obrad J. Kontrola letenja, 1. izdanje, Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet Beograd, 2023. ISBN/ISSN: 978-86-7395-474-5 4. ICAO Doc 4444, <i>Air Traffic Management</i>, Sixteenth Edition, 2016, International Civil Aviation Organization 5. ICAO Doc 10088, <i>Manual on Civil-Military Cooperation in Air Traffic Management</i>, First Edition, 2021. International Civil Aviation Organization 6. Advanced FUA Concept, Edition 1.0, 2015. EUROCONTROL 7. European Route Network Improvement Plan (ERNIP) – Part 3, <i>Procedures for Airspace Management – The ASM Handbook – Airspace Management Handbook for the Application of the Concept of the Flexible Use of Airspace</i>, Edition Number: 6.1, 2024. EUROCONTROL 									
Oblici provjere znanja i ocenjivanje:									
<ul style="list-style-type: none"> • I Kolokvijum 20 poena • II Kolokvijum 20 poena • Domaći zadaci 10 poena • Seminarski rad 15 poena • Završni ispit 30 poena • Prisustvo nastavi do 5 poena <p>Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.</p>									
Ocjena	A	B	C	D	E				
Broj poena	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60				
Napomena: Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi									
Dodatne informacije o predmetu: Kod predmetnog nastavnika i/ili saradnika: Prof.dr Tomislav Jovanović, mr Ivica Trajković									

Naziv predmeta:	Poslovno pravo u vazdušnom saobraćaju						
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova			
	Obavezni	V	5	2P+2V			
Studijski programi za koje se organizuje:							
U okviru akademskog osnovnog studijskog programa Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, u trajanju VI semestara, obima 180 ECTS.							
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta							
Ciljevi izučavanja predmeta:							
Sticanje najnovijih znanja iz vazduhoplovne regulative kako nacionalne tako i međunarodne, ovladavanje savremenim rješenjima u ovoj oblasti i njihova primjena u poslovanju vazduhoplovnih preduzeća i direktorata civilnog vazduhoplovstva.							
Ishod predmeta :							
Po završetku kursa student će biti osposobljen da: unapređuje i dalje razvija metode za analizu i modeliranje vazduhoplovne regulative na osnovu pravnog okvira propisanog od strane međunarodnih vazduhoplovnih organizacija, propisa Evropske Unije i nacionalnih vazduhoplovnih propisa.							
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Vesna Vučković							
Metod nastave i savladanja gradiva: Teorijska nastava na predavanjima, vježbe, prezentacija seminar skog rada i konsultacije sa profesorom i saradnikom.							
Praktična nastava:							
Praktična nastava realizuje se kroz izradu i odbranu seminarских radova na teme koje su uskladene sa nastavnim jedinicama predmeta. Svaka odbrana uključuje diskusiju i analizu studija slučaja, sa ciljem primjene teorijskih znanja na konkretne izazove u regulaciji vazdušnog saobraćaja. Tokom praktične nastave, studenti se osposobljavaju za samostalno istraživanje, timski rad i stručnu argumentaciju u vezi sa primjenom međunarodnih i nacionalnih regulativa u vazduhoplovstvu, kao i za analizu ugovora i pravnog režima vazdušnog prevoza.							
PLAN RADA:							
Nedelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (PZ);						
Pripremna nedjelja	Upoznavanje, priprema i upis semestra						
I	P/V	Regulativa u vazdušnom saobraćaju (National supervisory authority)					
II	P/V	Područje primjene regulative u vazdušnom saobraćaju					
III	P/V	Međunarodni izvori regulative u vazdušnom saobraćaju (ECAA sporazum)					
IV	P/V	Međunarodni izvori regulative u vazdušnom saobraćaju (Eurocontrol)					
V	P/V	Nacionalni izvori regulative u vazdušnom saobraćaju					
VI	P/V	Nacionalni izvori regulative u vazdušnom saobraćaju (operativna licence)					
VII	P/V	Autonomni izvori regulative u vazdušnom saobraćaju (Air traffic flow management)					
VIII	Pz	I Kolokvijum					
IX	P/V	Karakteristike vazduhoplovne regulative					
X	P/V	Međunarodni vazdušni transport.					
XI	P/V	Čarter transport.					
XII	P/V	Pravni režim vazdušne plovidbe.					
XIII	P/V	Ugovori u vazdušnom prevozu.					
XIV	Pz	II Kolokvijum					
XV	P/V	Održana seminarских radova					
XVI	P/V	Završne konsultacije					
XVII	Pz	ZAVRŠNI ISPIT					
XVIII	Pz	POPRAVNI ISPITNI ROK					
Napomena: Termini za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.							
Obaveze studenata u toku nastave: Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, vježbe, rade seminarske radove, kolokvijume i završni ispit.							
Konsultacije: Konsultacije sa predmetnim nastavnikom održavaju se četvrtkom od 16:00h							

OPTEREĆENJE STUDENATA					
Nedeljno	U toku semestra				
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: <ul style="list-style-type: none"> - 2 sata predavanja - 1 sat vježbi - 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije	Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: $5 \times 30 = 150$ sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) : 6 sati i 40 minuta x 2 = 13 sati i 20 minuta Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)				
Literatura:					
1. Svetislav Janković: <i>Vazduhoplovno pravo, 2021(Pravni fakultet, Univerziteta u Beogradu)</i> 2. Zakon o vazdušnom saobraćaju (Crna Gora, Sl. L. 82/2020) 3. H. A. Wassenbergh, <i>Henri Wassenbergh, Principles And Practices In Air Transport Regulation ISBN: 2908537095, ISBN-13: 9782908537093 978-2908537093, Institute Of Air Transport, Dec 1993</i> 4. Dr Trajković Miodrag.: <i>Vazduhoplovno pravo, osnovni i pomoćni udžbenik.</i> 5. Dr Trajković Miodrag: <i>Međunarodno vazduhoplovno pravo; ICAO dokumenta</i> 6. Dokumenta EU vezana za vazdušni saobraćaj i transport 7. Pablo Mendes De Leon, <i>Cabotage in Air Transport Regulation, Kluwer Academic Publishers (17 Jun 1992), ISBN-10: 0792317955, ISBN-13: 978-0792317951</i>					
Oblici provere znanja i ocenjivanje:					
<ul style="list-style-type: none"> • I Kolokvijum 20 poena • II Kolokvijum 20 poena • Domaći zadaci 10 poena • Seminarski rad 15 poena • Završni ispit 30 poena • Prisustvo nastavi do 5 poena 					
Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.					
Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60
Napomena: Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi					
Dodatne informacije o predmetu: Kod predmetnog nastavnika: Prof.dr Vesna Vučković					

Naziv predmeta:	Intermodalni transport							
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova				
Obavezni								
V								
Studijski programi za koje se organizuje:								
Akademski osnovni studijski program Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, studije traju VI semestara, obima 180 ECTS.								
Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta								
Ciljevi izučavanja predmeta:								
Upoznavanje osnovnih pojmoveva, strukture sistema intermodalnog transporta (IT), metodologije planiranja, upravljanja, kontrole i analize procesa u intermodalnim transportnim lancima i sistemima, sa posebnim osvrtom na tokove opasnih roba.								
Ishod predmeta :								
Po završetku kursa student će biti sposoban da:								
<ul style="list-style-type: none"> • Identificuje i kvantificuje zahteve za intermodalnim transportom; • Definiše segmente tržišta intermodalnog transporta u pogledu tokova, tehnologija, korisnika, operatera itd. • Definiše strukturu sistema i zahteve svakog elementa u intermodalnom lancu opasnih roba; • Izabere najbolju tehnologiju u realizaciji transportnih lanaca, sa posebnim osvrtom na lance opasnih roba; 								
Procijeni performanse intermodalnog transportnog lanca.								
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Snežana Tadić								
Metod nastave i savladanja gradiva: Teorijska nastava, vježbe, studija slučaja, zadaci, simulacije, kvizovi na moodle platformi, domaći rad, seminarski rad i konsultacije sa predmetnim profesorom.								
Praktična nastava:								
Primena softverskih paketa za optimizaciju slaganja, ukrupnjavanja. Identifikacija i označavanje intermodalnih transportnih jedinica. Analiza robnih tokova i ocena stepena pogodnosti za primenu IT lanaca. Postupak formiranja i višekriterijumskog vrednovanja varijantnih rešenja transportnih lanaca. Primeri i karakteristike terminala IT. Izrada SWOT analize za tehnologije i terminale IT. Utvrđivanje performansi intermodalnih transportnih lanaca i terminala. Poseta i praktično upoznavanje sa radom kontejnerskog terminala i operatora (špedicije, agenci, udruženja).								
PLAN RADA:								
Nedelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (PZ);							
Priprema nedelja	Upoznavanje, priprema i upis semestra							
I P/V	Intermodalizam, definicija i razgraničenje osnovnih pojmoveva u IT							
II P/V	Sistem IT							
III P/V	Tovorno manipulativne jedinice.							
IV P/V	Pakovanje i ukrupnjavanje jedinica u transportnom lancu. <u>Online kviz korišćenjem Moodle platforme</u>							
V P/V	Transportna sredstva u intermodalnom transportu.							
VI P/V	Standardizacija i kodifikacija u intermodalnom transportu. <u>Online kviz korišćenjem Moodle platforme</u>							
VII P/V	Manipulativne jedinice i transportna sredstva u intermodalnim lancima opasne robe.							
VIII PZ	Terminali i mreža terminala IT							
IX PZ	I Kolokvijum							
X P/V	Transportno-saobraćajna infrastruktura, operateri i telematski sistemi u IT.							
XI P/V	Osnovne tehnologije intermodalnog transporta. <u>Online kviz korišćenjem Moodle platforme</u>							
XII P/V	Kontejnerski terminali i tehnološke operacije u okviru njih.							
XIII P/V	Metodologija optimizacije intermodalnih transportnih lanaca, specifični zahtevi u lancima opasnih roba.							
XIV PZ	II Kolokvijum							
XV P/V	Zakonska regulativa, konvencije, međunarodne asocijacije, politika i promocija IT							
XVI P/V	Odbrana seminarskih radova							
XVII PZ	ZAVRŠNI ISPIT							
XVIII PZ	POPRAVNI ISPITNI ROK							
Napomena: Termini za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.								
Obaveze studenata u toku nastave: Studenti su obavezni da pohađaju nastavu i vježbe, domaće zadatke, seminarske radove, kolokvijume i završni ispit.								
Konsultacije: Konsultacije se održavaju petkom posle predavanja i vježbi								
OPTEREĆENJE STUDENATA								

<i>Nedeljno</i>	<i>U toku semestra</i>				
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: 2 sata predavanja 1 sat vježbi 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije	Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: $5 \times 30 = 150$ sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) : $6 \text{ sati i } 40 \text{ minuta} \times 2 = \underline{\underline{13 \text{ sati i } 20 \text{ minuta}}}$ Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)				
Literatura:					
1. Reis, V., Macario, R. <i>Intermodal Freight Transportation</i> . Elsevier, 2019. 2. Lowe, D. <i>Intermodal freight transport</i> . Elsevier, 2005. 3. Monios, J., Bergqvist, R. <i>Intermodal Freight Transport and Logistics</i> . CRC Press Taylor & Francis Group, 2017. 4. Monios, J. <i>Institutional Challenges to Intermodal Transport and Logistics: Governance in Port Regionalisation and Hinterland Integration</i> . Ashgate Publishing Limited, 2014. 5. Zečević, S., & Tomaš, J. (2019), <i>Tehnologije u logistici i intermodalnom transportu</i> , FTN Novi Sad. 6. Jovanović, S., & Mandić, M. (2022), <i>Intermodalni transport i međunarodna logistika</i> , Univerzitet u Beogradu, Beograd 7. Doder, N., & Jovanović, S. (2021), <i>Logistika u savremenim uslovima transporta</i> , Službeni glasnik, Beograd.					
Oblici provere znanja i ocenjivanje:					
<ul style="list-style-type: none"> • I Kolokvijum 20 poena • II Kolokvijum 20 poena • Domaći zadaci 15 poena • Seminarski rad 10 poena • Završni ispit 30 poena • Prisustvo nastavi do 5 poena 					
Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.					
<i>Ocjena</i>	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>E</i>
<i>Broj poena</i>	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60
Napomena: Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi					
Dodatne informacije o predmetu: Kod predmetnog nastavnika i/ili saradnika: Prof.dr Snežana Tadić					

Naziv predmeta: Špedicija i agencijsko poslovanje				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
Obavezni	V		5	2P+2V
Studijski programi za koje se organizuje:				
Akademski osnovni studijski program Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, studije traju VI semestara, obima 180 ECTS.				
Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta				
Ciljevi izučavanja predmeta:				
Obuhvataju prije svega :				
<ul style="list-style-type: none"> • razumijevanje osnovnih funkcija i upoznavanje sa ulogom špedicije, uključujući organizaciju transporta, carinjenje i skladištenje • istraživanje relevantnih zakona i propisa koji imaju uticaj na međunarodnu trgovinu • razvijanje strategija za upravljanje rizicima povezanim s transportom i logistikom 				
Ishod predmeta:				
Prije svega se ogleda u mogućnosti da studenti steknu osnovno znanje:				
<ul style="list-style-type: none"> • pojmovima i funkciji špedicije. • regulativi i standardima, • sticanju tehnoloških vještina značajnih za savremene špeditorske operacije, • sticanje vještina za identifikaciju i upravljanje rizicima u transportu, • jačanje sposobnosti analize globalnih tržišta i međunarodnog transporta. 				
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Dragutin Jovanović				
Metod nastave i savladanja gradiva: Teorijska nastava na predavanjima, vježbe, domaće zadatke, studije slučaja, simulacije poslovnih procesa, stručne posjete špeditorskim i agencijskim kompanijama i konsultacije sa predmetnim profesorom				
Praktična nastava:				
U okviru vežbi, studenti će raditi konkretnе primere iz prakse vezane za: izradu špeditorskih ponuda; formiranje cena logističkih usluga; izbor pariteta isporuke robe; pripremu i popunjavanje dokumenata; carinsko posredovanje; osiguranje robe u transportu. Praktična nastava podrazumeva i stručne posete špeditorskim i agencijskim kompanijama, izradu studije slučaja				
PLAN RADA:				
Nedelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (Pz);			
Pripremna nedjelja	Upoznavanje, priprema i upis semestra			
I	P/V	Pojam i značaj špedicije		
II	P/V	Pravna regulative špedicije		
III	P/V	Djelokrug rada špeditera		
IV	P/V	Podjela špedicije		
V	P/V	Poslovi međunarodne špedicije i njihov značaj		
VI	PZ	I Kolokvijum		
VII	P/V	Institucionalni okviri za obavljanje špeditorskih i agencijskih poslova		
VIII	P/V	Međunarodni uslovi isporuke robe, ponuda, prodaja, tarife i cene špeditorskoh usluga		
IX	P/V	Ugovaranje špeditorskih, transportnih i logističkih poslova; Posredovanje u robnim tokovima		
X	P/V	Međunarodne transportne klauzule		
XI	P/V	Kupoprodajni ugovori u poslovima međunarodne špedicije		
XII	PZ	II Kolokvijum		
XIII	P/V	Poslovi uvoza i poslovi izvoza u međunarodnoj špediciji		
XIV	P/V	Obrana seminarских radova		
XV	P/V	Novi trendovi i tehnologije u špeditorskom i agencijskom poslovanju		
XVI	PZ	ZAVRŠNI ISPIT		

XVII	PZ	POPRAVNI ISPITNI ROK			
<i>Napomena:</i> Termini za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.					
<i>Obaveze studenata u toku nastave:</i> Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, vježbe, rade samostalne radove, kolokvijume i završni ispit.					
<i>Konsultacije:</i> Konsultacije se održavaju petkom posle predavanja i vježbi					
OPTEREĆENJE STUDENATA					
<i>Nedeljno</i>	<i>U toku semestra</i>				
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: 2 sata predavanja 1 sat vježbi 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije	<p>Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: $5 \times 30 = 150$ sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (adminstracija, upis, ovjera) : $6 \text{ sati i } 40 \text{ minuta} \times 2 = \underline{\underline{13 \text{ sati i } 20 \text{ minuta}}}$ Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)</p>				
Literatura:					
1. Gajić, V.: Špedicija, Saobraćajni fakultet, Beograd, 1999., 2. Marović, B.: Špedicija i osiguranje, Nonparej, Novi Sad, 1994., 3. Mađarić, J.: Međunarodna špedicija, FPN, Zagreb, 1988., 4. Marović, B. i Gojković, D.: Osiguranje, špedicija i transport, Novi Sad, 2000., 5. Mijušković, I: Međunarodna špedicija, Želnid, Beograd, 1997., 6. Nikić, V. i Drašković, M.: Osnove spoljne trgovine, ELIT, Podgorica, 2019.					
Oblici provere znanja i ocenjivanje:					
<ul style="list-style-type: none"> • I Kolokvijum 15 poena • II Kolokvijum 15 poena • Domaći zadaci 5 poena • Seminarski rad 5 poena • Završni ispit 50 poena • Prisustvo nastavi do 10 poena 					
Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.					
<i>Ocjena</i>	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>E</i>
<i>Broj poena</i>	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60
<i>Napomena:</i> Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi					
<i>Dodatne informacije o predmetu:</i> Kod predmetnog nastavnika i/ili saradnika: Prof. dr Dragutin Jovanović					

Naziv predmeta: Cargo transport u vazdušnom saobraćaju							
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova			
Obavezni		VI	5	2P+2V			
Studijski programi za koje se organizuje:							
U okviru akademskog osnovnog studijskog programa Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, u trajanju VI semestara, obima 180 ECTS.							
Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta							
Ciljevi izučavanja predmeta:							
Cilj izučavanja predmeta je osposobljavanje studenata za upravljanje, razvoj i analizu procesa u sistemu robnog vazdušnog saobraćaja. Studenti će se upoznati sa metodama analize i modeliranja procesa u menadžmentu transporta robe i pošte, te razviti sposobnosti za unapređenje postojećih metoda u praksi.							
Ishod predmeta :							
Po završetku kursa student će biti osposobljen da unapređuje i dalje razvija metode za analizu i modeliranje procesa u menadžmentu transporta robe i pošte							
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Nenad Kapor							
Metod nastave i savladanja gradiva: Teorijska nastava na predavanjima, vježbe, prezentacija seminar skog rada i konsultacije sa profesorom i saradnikom.							
Praktična nastava:							
Praktična nastava realizuje se kroz izradu i odbranu seminar skih radova na teme koje su usklađene sa nastavnim jedinicama predmeta. Svaka odbrana uključuje diskusiju i analizu studija slučaja, sa ciljem razvijanja sposobnosti primene teorijskih znanja na konkretne izazove u robnom vazdušnom saobraćaju. Tokom praktične nastave, studenti se osposobljavaju za samostalno istraživanje, timski rad i stručnu argumentaciju, uz fokus na optimizaciju procesa transporta i upravljanje različitim vrstama pošiljki.							
PLAN RADA:							
Nedelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (PZ);						
Pripremna nedjelja	Upoznavanje, priprema i upis semestra						
I	P/V	Podjela robe u vazdušnom saobraćaju, uslovi i pravila robnog transport					
II	P/V	Podjela robe u vazdušnom saobraćaju, uslovi i pravila robnog transporta u vazdušnom saobraćaju.					
III	P/V	Tarifiranje u vazdušnom saobraćaju i transportu.					
IV	P/V	Načini prikupljanja podataka u letu i analiziranja podataka: Metodologija prikupljanja i obrade podataka o performansama.					
V	P/V	Transport restriktivnih materijala i opasnih materijala.					
VI	Pz	I Kolokvijum					
VII	P/V	Load sheet i balance sheet.					
VIII	P/V	Klasifikacija opasnih materijala.					
IX	P/V	Poštanske pošiljke u vazdušnom saobraćaju.					
X	P/V	Obične pošiljke koje se šalju avionom.					
XI	P/V	Paketi koji se šalju avionom.					
XII	P/V	Kompanijska pošta .					
XIII	Pz	II Kolokvijum					
XIV	P/V	Ekspresne ili specijalne pošiljke koje se šalju avionom.					
XV	P/V	Ekspresne ili specijalne pošiljke koje se šalju avionom.					
XVI	P/V	Odbrana seminar skih radova					
XVII	Pz	ZAVRŠNI ISPIT					
XVIII	Pz	POPRAVNI ISPITNI ROK					
Napomena: Termini za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.							
Obaveze studenata u toku nastave: Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, vježbe, rade seminar ske radove, kolokvijume i završni ispit.							
Konsultacije: Konsultacije sa predmetnim nastavnikom održavaju se utorkom od 16:00h							

OPTEREĆENJE STUDENATA					
Nedeljno	U toku semestra				
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: <ul style="list-style-type: none"> - 2 sata predavanja - 1 sat vježbi - 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije	Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: $5 \times 30 = 150$ sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) : 6 sati i 40 minuta x 2 = 13 sati i 20 minuta Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)				
Literatura:					
1. Andrew Cook, <i>European Air Traffic Management</i> , Ashgate (December 20, 2007), ISBN-10: 0754672956, ISBN-13: 978-0754672951 2. <i>Managing the Skies: Public Policy, Organization and Financing of Air Traffic Management</i> , Ashgate Publishing (January 2008), ISBN-10: 0754670457, ISBN-13: 978-0754670452 3. ICAO Doc 10102, <i>Guidance for Safe Operations Involving Aeroplane Cargo Compartments</i> , First Edition, 2020. International Civil Aviation Organization 4. ICAO Doc 9284, <i>Technical Instructions For The Safe Transport Of Dangerous Goods By Air</i> , Edition 2024. International Civil Aviation Organization					
Oblici provjere znanja i ocenjivanje:					
<ul style="list-style-type: none"> • I Kolokvijum 20 poena • II Kolokvijum 20 poena • Domaći zadaci 10 poena • Seminarski rad 15 poena • Završni ispit 30 poena • Prisustvo nastavi do 5 poena 					
Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.					
Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60
Napomena: Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi					
Dodatne informacije o predmetu: Kod predmetnog nastavnika: Prof.dr Nenad Kapor					

Naziv predmeta:	Ekološki menadžment						
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova			
	Izborni	VI	5	2P+2V			
Studijski programi za koje se organizuje:							
Akademski osnovni studijski program Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, studije traju VI semestara, obima 180 ECTS.							
Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta							
Ciljevi izučavanja predmeta:							
Sticanje novih znanja iz oblasti održivog razvoja i zaštite životne sredine. Spremnost studenata da razumiju društveno - ekonomski osnove zaštite životne sredine i koncepta održivog razvoja i učestvovanje u rješavanju problema iz ove oblasti na nivou preduzeća.							
Ishod predmeta :							
Po završetku kursa studenti će biti sposobni da:							
<ul style="list-style-type: none"> • Definišu uticaj saobraćaja na životnu sredinu; • Upravljaju kvalitetom životne sredine; • Definišu održivi razvoj. 							
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Srđa Popović							
Metod nastave i savladanja gradiva: Teorijska nastava na predavanjima, vježbe, studije slučaja, domaći zadaci, seminarски rad i konsultacije sa predmetnim profesorom.							
Praktična nastava:							
Analiza uticaja saobraćaja i industrijskog razvoja na životnu sredinu, zdravlje i sigurnost ljudi. Studenti se upoznaju sa metodama smanjenja zagađenja, upravljanjem kvalitetom u kontekstu zaštite životne sredine, kao i eksploatacijom prirodnih resursa. Kroz vježbe se primenjuju pristupi održivom razvoju, evaluiraju se sektorski i regionalni ciljevi, politike i indikatori održivosti. Nastava uključuje i analizu tehnologija, preduzetništva i etike u održivom razvoju, te studije slučaja vezane za upravljanje životnom sredinom i implementaciju održivih praksi							
PLAN RADA:							
Nedelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (PZ);						
Pripremna nedjelja							
I	P/V	<u>Životna sredina, prirodni resursi, saobraćaj</u>					
II	P/V	Menadžment i životna sredina					
III	P/V	Industrijski razvoj i njegov uticaj na životnu sredinu.					
IV	P/V	Uticaj saobraćaja na zdravlje, sigurnost ljudi i životnu sredinu					
V	P/V	Upravljanje kvalitetom i životna sredina					
VI	P/V	Eksploatacija neobnovljivih prirodnih resursa i životna sredina					
VII	PZ	I Kolokvijum					
VIII	P/V	Održivi razvoj - nastanak koncepta i definicije					
IX	P/V	Sektorski i regionalni pristup					
X	P/V	Cilj održivog razvoja, politika i indikatori					
XI	P/V	Održivi razvoj i upravljanje životnom sredinom					
XII	P/V	Održivi razvoj					
XIII	P/V	Nacionalna i globalna perspektiva					
XIV	PZ	II Kolokvijum					
XV	P/V	Tehnologije, preduzetništvo, etika i održivi razvoj					
XVI	P/V	Odbrana seminarских radova					
XVII	PZ	ZAVRŠNI ISPIT					
XVIII	PZ	POPRAVNI ISPITNI ROK					
Napomena: Termimi za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.							
Obaveze studenata u toku nastave: Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, vježbe, rade samostalne radove, kolokvijume i završni ispit.							
Konsultacije: Konsultacije se održavaju radnim danima od 14:00-15:00h							
OPTEREĆENJE STUDENATA							
Nedeljno	U toku semestra						
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura:	Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30 = 150 sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta						

2 sata predavanja 1 sat vježbi 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije	Neophodne pripreme prije početka semestra (adminstracija, upis, ovjera) : 6 sati i 40 minuta x 2 = <u>13 sati i 20 minuta</u> Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: <u>30 sati</u> Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)
---	---

Literatura:

1. Ćalić N., *Ekološki menadžment*, FMSK, Berane, 2009.
2. Godić D., *Ekološki menadžment u uslovima globalizacije*, Megatrend Univerzitet, 2003.
3. Đorđević B., *Ekološki menadžment* ICIM, Kruševac, 2006.

Oblici provere znanja i ocenjivanje:

- I Kolokvijum 20 poena
- II Kolokvijum 20 poena
- Domaći zadaci 10 poena
- Seminarski rad 15 poena
- Završni ispit 30 poena
- Prisustvo nastavi do 5 poena

Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.

Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60

Napomena: Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi

Dodatne informacije o predmetu: Kod predmetnog nastavnika i/ili saradnika: Prof.dr Srdja Popović

Naziv predmeta:	Prihvati i otprema vazduhoplova u vazdušnom saobraćaju			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova

Izborni

VI

5

2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje:

U okviru akademskog osnovnog studijskog programa Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, u trajanju VI semestara, obima 180 ECTS.

Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta

Ciljevi izučavanja predmeta:

Ospoznavanje studenata za razvoj metoda analize u procesu tehnološke eksploracije transportnih vazduhoplova

Ishod predmeta :

Nakon završetka kursa studenti će ovladati tehnikama optimizacije eksploracije cargo transporta. Razumjeće mogućnosti popunjavanja kapaciteta (roba i pošta) različitim tipova i kategorija aviona. Razumjeće operativna ograničenja u eksploraciji transportnog aviona i ovladaće opštim principima ekonomiske analize pri izboru optimalnog cargo aviona za obavljanje saobraćaja na liniji. Stečena znanja studenti će sa lakoćom moći da implementiraju pri rješavanju problema operativne eksploracije cargo aviona kao najčešćeg operativnog problema, posebno sa aspekta dnevnog i godišnjeg iskorijenja aviona. Upoznavanje sa mehanizacijom za prihvati i otpremu vazduhoplova.

Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Nenad Kapor; mr Ivica Trajković

Metod nastave i savladanja gradiva: Teorijska nastava na predavanjima, vježbe, prezentacija seminar skog rada i konsultacije sa profesorom i saradnikom.

Praktična nastava:

Praktična nastava realizuje se kroz izradu i odbranu seminar skih radova na teme uskladene sa nastavnim jedinicama predmeta. Svaka odbrana uključuje diskusiju i analizu studija slučaja, sa ciljem primjene teorijskih znanja na konkretnе izazove u upravljanju i organizaciji cargo transporta. Tokom praktične nastave, studenti se ospoznavaju za samostalno istraživanje, timski rad i stručnu argumentaciju, kao i za primjenu savremenih metoda u optimizaciji procesa transporta tereta vazduhoplovima.

PLAN RADA:

Nedelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (PZ);		
Pripremna nedjelja	Upoznavanje, priprema i upis semestra		
I	P/V	Elementi strukture cargo vazduhoplova.	
II	P/V	Specifičnosti prihvata i otpreme cargo aviona.	
III	P/V	Specifičnosti leta i planiranja leta cargo vazduhoplova.	
IV	P/V	Menadžment goriva u toku leta cargo vazduhoplova.	
V	P/V	Specifičnosti balansiranja cargo vazduhoplova	
VI	P/V	Mogućnost pretvaranja putničkog u cargo vazduhoplov.	
VII	P/V	Transport restriktivnih materijala cargo vazduhoplovom.	
VIII	Pz	I Kolokvijum	
IX	P/V	Karakteristike paleta, kontejnera i automatskog i poluautomatskog ukrcavanja paleta i kontejnera u cargo vazduhoplov	
X	P/V	Problemi ukrcavanja rasutog tereta u cargo vazduhoplov.	
XI	P/V	Tarifiranje cargo transporta.	
XII	P/V	Karakteristike cargo terminala.	
XIII	P/V	Manipulativna sredstva za obradu paletama i kontejnerima pre utovara i posle istovara iz cargo vazduhoplova.	
XIV	Pz	II Kolokvijum	
XV	P/V	Vazduhoplovna dokumenta u cargo transportu	
XVI	P/V	Održana seminar skih radova	
XVII	Pz	ZAVRŠNI ISPIT	
XVIII	Pz	POPRAVNI ISPITNI ROK	

Napomena: Termini za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.

Obaveze studenata u toku nastave: Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, vježbe, rade seminar ske radove, kolokvijume i završni ispit.

Konsultacije: : Konsultacije sa predmetnim nastavnikom/saradnikom održavaju se ponedeljkom od 12:00h

OPTEREĆENJE STUDENATA					
Nedeljno	U toku semestra				
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: <ul style="list-style-type: none"> - 2 sata predavanja - 1 sat vježbi - 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije	Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: $5 \times 30 = 150$ sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (adminstracija, upis, ovjera) : 6 sati i 40 minuta x 2 = 13 sati i 20 minuta Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)				
Literatura:					
1. S. Gvozdenović "Vazduhoplovna Prevozna Sredstva I deo", osnovni recenzirani udžbenik, str. 98 Saobraćajni fakultet, Beograd, 1995., 2. S. Gvozdenović, P. Miroslavljević, D. Petrović, "Praktikum iz Vazduhoplovnih Prevoznih Sredstava I deo - Referentni Avion", pomoći recenzirani udžbenik str. 79, Saobraćajni fakultet, Beograd, 1999., 3. S. Gvozdenović, P. Miroslavljević, D. Petrović, "Praktikum iz Vazduhoplovnih Prevoznih Sredstava II deo - Referentni Avion", str. 129, drugo dopunjeno izdanje na CD-ROM-u, pomoći recenzirani udžbenik, Saobraćajni fakultet, Beograd, 2002., 4. Cokorilo, Olja V. Gvozdenovic, Slobodan M. Miroslavljevic, Petar D. Vazduhoplovna prevozna sredstva: Praktikum, Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet Beograd, 2024. ISBN/ISSN: 978-86-7395-279-6					
Oblici provjere znanja i ocenjivanje:					
<ul style="list-style-type: none"> • I Kolokvijum 20 poena • II Kolokvijum 20 poena • Domaći zadaci 10 poena • Seminarski rad 15 poena • Završni ispit 30 poena • Prisustvo nastavi do 5 poena 					
Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.					
Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60
Napomena: Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi					
Dodatne informacije o predmetu: Kod predmetnog nastavnika i/ili saradnika: Prof.dr Nenad Kapor, mr Ivica Trajković					

Naziv predmeta:	Planiranje flote avio preduzeća			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
	Izborni	VI	5	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje:

Akademski osnovni studiski program Fakulteta za saobraćaj, komunikacije i logistiku, studije traju VI semestara, obima 180 ECTS.

Uslovljenost drugim predmetima: Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta

Ciljevi izučavanja predmeta:

Ospozobljavanje studenata za razvoj metoda za analizu i modeliranje procesa dimenzionisanja flote aviona i helikoptera zavisno od potreba i definisane politike avio-preduzeća. Razumijevanje tehnologije izbora optimalnog aviona i optimalne konfiguracije aviona za potrebe regionalnog, srednje i dugolinijskog vazdušnog saobraćaja.

Ishod predmeta :

Studenti će biti ospozobljeni:

- da analiziraju tehnologiju eksploracije aviona i da na osnovu toga vrše multikriterijumski izbor aviona za avio-kompaniju,
- da definišu optimani period eksploracije vazduhoplova ,
- da odrede tržišnu vrijednost vazduhoplova i da prate indikatore tržišne vrijednosti vazduhoplova, kreiraju izvještaje o stanju flote avio prevozioca.

Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof.dr Tomislav Jovanović, mr Ivica Trajković

Metod nastave i savladanja gradiva: Teorijska nastava na predavanjima, vježbe, prezentacija seminarskog rada i konsultacije sa profesorom i saradnikom.

Praktična nastava:

Praktična nastava realizuje se kroz izradu i odbranu seminarskih radova na teme koje su uskladene sa nastavnim jedinicama predmeta. Svaka odbrana uključuje diskusiju i analizu studija slučaja, sa ciljem razvijanja sposobnosti primjene teorijskih znanja na konkretnе izazove u planiranju flote avio-preduzeća. Tokom praktične nastave, studenti se ospozobljavaju za samostalno istraživanje, timski rad i stručnu argumentaciju, kao i za primenu metoda u modeliranju flote, procjeni tržišne vrijednosti vazduhoplova, leasing opcijama i planiranju rezervne flote.

PLAN RADA:

Nedelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanje (P), Vježbe (V) i Planirani oblik provjere znanja (PZ);
Pripremna nedjelja	Upoznavanje, priprema i upis semestra
I P/V	Modeliranje potrebne flote s obzirom na mrežu linija avio prevozioca.
II P/V	Modeliranje potrebne flote s obzirom na mrežu linija avio prevozioca
III P/V	Vježbe vezane za modeliranje flote.
IV P/V	Prognoze naleta vazduhoplova i planiranje eksploracionog vijeka aviona u avio kompaniji.
V P/V	Prognoze naleta vazduhoplova i planiranje eksploracionog vijeka aviona u avio kompaniji
VI P/V	Prognoze naleta vazduhoplova i planiranje eksploracionog vijeka aviona u avio kompaniji
VII Pz	I Kolokvijum
VIII P/V	Procjena tržišne vrednosti rednosti transportnog vazduhoplova.
IX P/V	Procjena tržišne vrednosti rednosti transportnog vazduhoplova
X P/V	Vježbe procene tržišne vrednosti vazduhoplova.
XI P/V	Procjena eksploracionih mogućnosti vazduhoplova uzetih na leasing.
XII P/V	Procjena eksploracionih mogućnosti vazduhoplova uzetih na leasing
XIII P/V	Vežbe procene eksploracionih mogućnosti leasing vazduhoplova
XIV Pz	II Kolokvijum
XV P/V	Planiranje rezervne flote avio prevozioca
XVI P/V	Održana seminarskih radova
XVII Pz	ZAVRŠNI ISPIT
XVIII Pz	POPRAVNI ISPITNI ROK

Napomena: Termini za kolokvijume i ispite su planirani termini i moguće su izmjene.

Obaveze studenata u toku nastave: Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, vježbe, rade seminarske radove, kolokvijume i završni ispit.

Konsultacije: Konsultacije sa predmetnim nastavnikom/saradnikom održavaju se četvrtkom od 10:00h

OPTEREĆENJE STUDENATA					
Nedeljno	U toku semestra				
5 kredita X 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: <ul style="list-style-type: none"> - 2 sata predavanja - 1 sat vježbi - 1 sat praktične nastave 2 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije	Struktura: Ukupno opterećenje za predmet: $5 \times 30 = 150$ sati Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodne pripreme prije početka semestra (adminstracija, upis, ovjera) : 6 sati i 40 minuta x 2 = 13 sati i 20 minuta Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 30 sati Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (Nastava) + 13 sati i 20 minuta (Priprema) + 30 sati (Dopunski rad)				
Literatura:					
1. Paul Clark , <i>Buying the Big Jets: Fleet Planning for Airlines</i> , Ashgate Pub Ltd (May 15, 2001), ISBN-10: 0754613852 , ISBN-13: 978-0754613855 2. R. Doganis, Flying off course, <i>The economics of International Airlines</i> , Taylor & Francis Books Ltd, 2002., 3. R. Doganis, <i>The Airline Business</i> , Routledge, New York, USA, 2006., 4. A.T. Wells, <i>Air Transportaion: A Management Perspective</i> , Wadsworth Publishing Co., London, United Kingdom, 1999., 5. Dozic S. Babic D. <i>Planiranje flote i mreže aviokompanije</i> (elektronski izvor, 1 elektronski optički disk (CD-ROM)), Univerzitet u Beogradu, Saobraćajni fakultet Beograd, 2019. ISBN/ISSN: 978-86-7395-407-3					
Oblici provere znanja i ocenjivanje:					
<ul style="list-style-type: none"> • I Kolokvijum 20 poena • II Kolokvijum 20 poena • Domaći zadaci 10 poena • Seminarski rad 15 poena • Završni ispit 30 poena • Prisustvo nastavi do 5 poena 					
Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 51 poena na svim oblicima provjere znanja, a ocjena se određuje prema dolje navedenoj šemi.					
Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60
Napomena: Dodatne informacije o nastavi i vježbama biće objavljenje na Moodle platformi					
Dodatne informacije o predmetu: Kod predmetnog nastavnika i/ili saradnika: Prof.dr Tomislav Jovanović, mr Ivica Trajković					